

# Dyslexieprotocol

vso Leo Kannerschool

Een handreiking voor ouder(s)/verzorger(s)

## Inhoud

|                                        |          |
|----------------------------------------|----------|
| <b>Dyslexieprotocol</b>                | <b>1</b> |
| Inleiding .....                        | 2        |
| 1. Signalering .....                   | 2        |
| Dossieranalyse                         | 2        |
| PI signaleringsdictee voor brugklassen | 2        |
| Methode-onafhankelijke toetsen         | 2        |
| Observaties van docenten               | 2        |
| Vermoeden van dyslexie                 | 2        |
| 2. Diagnose dyslexie.....              | 2        |
| Dyslexiekaart                          | 3        |
| Compenseren                            | 3        |
| Dispenseren                            | 3        |

## Inleiding

Dit document bevat informatie over hoe de Leo Kannerschool VSO Oegstgeest handelt in het kader van dyslexie<sup>1</sup>. De volgende twee onderdelen worden beschreven:

1. Signalering en diagnose
2. Dyslexie in de klas

## 1. Signalering en diagnose

De signalering van dyslexie op de Leo Kannerschool VSO vindt plaats in vier verschillende stadia.

1. Dossieranalyse voorafgaand aan de plaatsing
2. PI signaleringsdictee voor brugklassen
3. Methode onafhankelijke toetsen (CITO)
4. Observaties van leerkrachten

### Dossieranalyse

Voorafgaand aan de plaatsing van leerlingen op Leo Kannerschool VSO wordt sociaal-emotionele en didactische informatie over leerlingen opgevraagd bij ouder(s)/verzorger(s) en bij de school van herkomst. De informatie zal voorafgaand door de onderwijskundig docent en orthopedagoog gescreend worden op onder andere vastgestelde dyslexie, vermoedens van dyslexie en op aanwijzingen voor dyslexie.

### PI signaleringsdictee voor brugklassen

Vier weken na de start van het schooljaar wordt in alle brugklassen het PI signaleringsdictee afgenomen. De mentor en de onderwijskundig docent van het leerjaar analyseren het formulier.

### Methode-onafhankelijke toetsen

Op de Leo Kannerschool VSO wordt de CITO 0-3 toets afgenomen. Als de resultaten daar aanleiding toe geven, wordt dit nader onderzocht.

### Observaties van docenten

Gedurende de schoolperiode op de Leo Kannerschool VSO kan het zijn dat de docent, buiten de hiervoor genoemde signaleringsmomenten om, vermoedens van dyslexie heeft. Hij zal deze aanwijzingen onderbouwen en voorleggen aan de betrokken orthopedagoog en onderwijskundig docent. Zij zullen onderzoeken of er al voldoende indicatoren zijn om een verdiepende analyse te starten.

### Vermoeden van dyslexie

Gedurende de periode van signalering worden er indicatoren verzameld om het vermoeden van dyslexie te onderbouwen. Naar aanleiding van de vermoedens van dyslexie, bepalen de orthopedagoog en de onderwijskundig docent of er voldoende aanleiding is voor dyslexieonderzoek. Als de aanwijzingen toereikend zijn, is verdere intensivering (zorgniveau 3: remediering) conform het landelijke dyslexieprotocol binnen het voortgezet onderwijs niet noodzakelijk om een dyslexieonderzoek aan te vragen. Remediëring vormt daarom ook geen onderdeel van het onderwijsaanbod.

## 2. Dyslexie in de klas<sup>2</sup>

Zowel voor leerlingen bij wie reeds de diagnose dyslexie gesteld is, als voor leerlingen met ernstige lees- en spellingsproblemen, is het van belang dat er rekening wordt gehouden met de problematiek. Acceptatie en begrip voor de problemen van de leerling met dyslexie vormen de

---

<sup>1</sup> Dit beleid gaat uit van de zorgniveaus dyslexie. Waarbij niveau 1 'effectief onderwijs' en niveau 2 'intensivering verlengde instructie en oefentijd' beschreven staan in het taalbeleid van de locatie. Goed lees- en spellingsonderwijs op VO- niveau is de uitgangspositie.

<sup>2</sup> Zorgniveau 4: diagnostiek en behandeling dyslexie.

basis voor het kunnen nemen van maatregelen. Samen met de mentor maakt de leerling afspraken over hoe om te gaan met de problematiek.

### Dyslexiekaart

Leerlingen met een diagnose dyslexie kunnen kiezen voor een dyslexiekaart. Op deze kaart staat aangegeven welke specifieke afspraken er m.b.t. dyslexie met hen gemaakt zijn. Deze kaart wordt aan het begin van een schooljaar door de mentor samen met de leerling ingevuld en bevat de in te zetten compenserende en dispenserende maatregelen. De kaart wordt bij ieder ouder-leerlinggesprek geëvalueerd en bijgesteld. Deze afspraken zijn ook vastgelegd in het dossier en OPP van de leerling.

### Compenseren

Leerlingen met dyslexie hebben problemen met het verwerken van vooral schriftelijke informatie. Door hen te leren compenseren, kan de inhoud van de informatie wel degelijk worden verwerkt. Onder compenseren wordt op de Leo Kannerschool VSO verstaan dat leerlingen, waarbij in de dyslexieverklaring is aangegeven dat zij baat kunnen hebben bij auditieve ondersteuning, via de schoollaptop gebruik kunnen maken van het programma Kurzweil (zie Kurzweil). Ook kunnen toetsen worden vergroot voor leerlingen die daar baat bij hebben. Daarnaast kunnen er aanpassingen worden gedaan voor leerlingen met dyslexie bij de normering van proefwerken en schriftelijke overhoringen (zie normering).

### Kurzweil

Leerlingen met een dyslexieverklaring kunnen op de Leo Kannerschool VSO gebruikmaken van Kurzweil. Kurzweil leest met een synthetische stem schoolboeken voor terwijl de leerling meeleeft. Ook tijdens het maken van toetsen<sup>3</sup> kan Kurzweil auditieve ondersteuning bieden. Niet alle leerlingen met dyslexie hebben baat bij deze vorm van ondersteuning. De inzet van Kurzweil wordt daarom per leerling afgewogen op basis van de dyslexieverklaring.

### Normering

Volgens het Protocol Dyslexie mogen spelling en zwakke formuleringen op geen enkele wijze de beoordeling van een toets beïnvloeden. Dit betekent dat er door de docent wordt afgewogen of er spelling en/of formulering wordt getoetst. Als spelling en/of formulering wél onderdeel van de leerstof is, zoals bij spellingtoetsen, kunnen de dyslectische leerlingen de toetsen maken op de schoollaptop en de spellingscontrole gebruiken. Vaak maken ze dan alsnog fouten bij het onderdeel spelling, maar worden ze wel op dezelfde manier beoordeeld als op het examen.

### Dispenseren

Leerlingen met dyslexie werken langzamer. Omdat het lezen niet goed geautomatiseerd is, vergt dit extra energie. Onder dispensatie bij dyslexie verstaan we dan ook: de hoeveelheid werk verminderen, de tijd verlengen of de leerling vrijstellen van de opdracht.

Dyslectische leerlingen of leerlingen met ernstige lees- en spellingproblemen kunnen binnen het bestaande groepsplan van de klas in aanmerking komen voor de verlengde instructie en de begeleide inoefening van leerstof. Dit kan bij de vakken Nederlands en Engels. Voor de examens wordt zelden extra tijd toegekend, omdat alle leerlingen vanuit de diagnose autisme al verlenging krijgen.

---

<sup>3</sup> Tijdens IVIO- of staatsexamens kan ook gebruik worden gemaakt van voorleessoftware, dit is echter geen Kurzweil, maar de eigen software van de examenaanbieder.

---

Datum vastgesteld: 22 mei 2024

---